

Provincie Gelderland
T.a.v. de Commissie Rechtsbescherming
Postbus 9090
6800 GX ARNHEM

Datum

7 maart 2025

Zaaknummer

2025-000017 en
2025-000018

Onderwerp

Schriftelijk commentaar bezwaar

Inlichtingen bij

Provincieloket
026 359 99 99
post@gelderland.nl

Blad

1 van 6

Geachte,

Hierbij ontvangt u van het College van Gedeputeerde Staten van de provincie Gelderland (hierna: 'het College') het schriftelijk commentaar op het door 5.1.2 5.1.2e ingediende bezwaarschrift van 1 januari 2025. Het bezwaarschrift is gericht tegen onze besluiten van 27 november 2024, waarbij het College heeft besloten om het handhavingsverzoek (zaaknummers 2024-008003 en 2024-010531) op grond van de Omgevingswet (hierna: 'Ow') locatie Poolseweg 14 te Putten van 6 juni 2024 af te wijzen (zie processtuk 35).

Ontvankelijkheid van het bezwaarschrift

Het bezwaarschrift is tijdig ingediend en hiermee ontvankelijk.

De gronden van bezwaar

Bezwaargronden van 8 januari 2025:

Natuurgerelateerde gronden:

1. Bezwaarmaker geeft aan dat in het bestreden besluit wordt uitgegaan van concreet zicht op legalisatie op grond van de Logtsebaan-uitspraak. Na de uitspraken van Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van state (hierna: 'Afdeling') van 18 december 2024 is er volgens bezwaarmaker geen zicht op legalisatie op grond van de Logtsebaan-uitspraak. Er is nimmer een passende beoordeling gedaan voor het huidige project, op de referentiedata was er geen milieuvergunning voor het huidige project, de kritische depositiewaarde is overschreden in de omliggende Natura 2000 en de rechtbank Midden-Nederland heeft vastgesteld dat een concreet natuurherstelplan in Nederland ontbreekt. Daarmee kan volgens bezwaarmaker niet gegarandeerd worden dat er geen schade aan Natura 2000 wordt toegebracht ten gevolge van het gewijzigde project en is handhavend optreden vereist.

Markt 11 | 6811 CG Arnhem
Postbus 9090 | 6800 GX Arnhem

026 359 99 99
post@gelderland.nl
www.gelderland.nl

BNG Bank Den Haag
NL74BNGH0285010824
BIC-code BNG Bank: BNGHNL2G

Btw-nummer: NL001825100.B03
KvK-nummer: 51468751

 provincie
Gelderland

Datum

7 maart 2025

Zaaknummer

2025-000017/

2025-000018

Blad

2 van 6

2. Op grond van de Aeries-berekeningen is volgens bezwaarmaker sprake van een significant nadelig effect. Omdat de oude vergunning niet ingezet kan worden omdat er geen concrete natuurherstelmaatregelen genomen zijn, moet in de voortoets geconcludeerd worden dat een passende beoordeling gedaan moet worden. Er wordt niet voldaan aan het additionaliteitsvereiste. Er is daarom volgens bezwaarmaker een natuurvergunning vereist.
3. Er was volgens bezwaarmaker geen milieutoestemming voor het gewijzigde project van voor of op de referentiedatum. De oude natuurvergunning (2012-011154) bevat volgens bezwaarmaker een verkeerde referentiedatum. De natuurvergunning (2012-011154) is vervallen omdat het project significant is gewijzigd. Intern salderen is niet mogelijk, gezien het stroomschema van de Afdeling bij de uitspraken van 18 december 2024. Dit heeft volgens bezwaarmaker tot gevolg dat geen natuurvergunning voor het gewijzigde project kan worden verstrekt. Daarmee is legalisatie van het gewijzigde project uitgesloten.
4. De beoordeling die ten grondslag ligt aan natuurvergunning 2012-011154, de beoordeling die ten grondslag ligt aan Besluit vergunningaanvraag intern salderen d.d. 10 december 2024 DSO nummer 2024022601537 zaaknummer 2024-003200, de besluiten van de gemeente Putten alsmede de beoordeling die ten grondslag ligt aan het bestreden besluit, voldoen volgens bezwaarmaker niet aan artikel 6, derde lid, van de Hrl.
5. Uit het AquaPri-arrest volgt volgens bezwaarmaker dat als een vergunning is afgegeven voor een project na een beoordeling die niet voldeed aan artikel 6, derde lid, Hrl, die schending ongedaan moet worden gemaakt.
6. Uit de beoordelingen van de Ecologische Autoriteit en uit onderzoeksrapporten van het RIVM en het Centraal Planbureau blijkt volgens bezwaarmaker dat de inzet van de referentiesituatie direct nodig is om natuur te behouden en te herstellen en verslechtering te voorkomen;
7. Uit de verschilberekening, controlerapport 2 augustus 2023 omgevingsdienst, weigering handhaving omgevingsdienst van 11 november 2024, nummer 12421 en omgevingsvergunning Poolseweg 14 W14/281 voor het realiseren van een mestcontainerloods en een droogzolder (2015) blijkt volgens bezwaarmaker dat sprake is van een ander project.
8. Uit vergunning 2012-011154 blijkt volgens bezwaarmaker dat deze vergunning niet is verleend voor het huidige project. De activiteit heeft daardoor niet onafgebroken plaats mogen vinden. Het gaat om de gewijzigde voortzetting van een project dat sinds 2015 niet plaats mocht vinden door het toevoegen van een mestdroogtunnel, waardoor niet langer sprake is van voortzetting van één-en-hetzelfde project maar van een nieuw project dat op grond van artikel 6, derde lid, van de Hrl vergunningplichtig is. Op grond van ECLI:NL:RVS:2024:4923 geldt de vergunningplicht voor het gehele project na wijziging inclusief het ongewijzigde deel.
9. De emissie van andere stoffen die vrijkomen maken volgens bezwaarmaker geen deel uit van het vergunde project. Uit mestopslag komt naast ammoniak in ieder geval methaan, stikstofdioxide, waterstofsulfide en kooldioxide vrij. Dit zijn andere stoffen dan in 2012 vergund.
10. Volgens bezwaarmaker beïnvloeden aerosolen en endotoxinen de natuur door lucht- en bodemvervuiling.

Datum

7 maart 2025

Zaaknummer

2025-000017/

2025-000018

Blad

3 van 6

11. Binnen 250 meter van de pluimveehouderij zijn de concentraties van fijnstof, aerosolen, endotoxinen en markers voor veegerelateerde v-MRSA bacterie volgens bezwaarmaker veel hoger. V-MSRA kan leiden tot verstoring van microbiële gemeenschappen en verspreiding van antibioticaresistentie. Dit kan de bodemgezondheid, aquatische ecosystemen en wilde dieren beïnvloeden.
12. Ten opzichte van de referentiesituatie is er volgens bezwaarmaker aanmerkelijk negatief effect en schade ontstaan en dreigt er verdere schade te ontstaan aan soorten en habitats die vallen onder de werking van de milieuaansprakelijkheid ten gevolge van het project waartegen niet opgetreden wordt.
13. Volgens bezwaarmaker heeft ons College verzuimd advies te vragen aan de GGD, gemeente Putten en het rijk. Er is niet in samenhang besloten, terwijl de Ow dat vereist (artikel 2).
14. Er zijn volgens bezwaarmaker alternatieve locaties beschikbaar in Ede door stoppende boeren.
15. Er is volgens bezwaarmaker strijd met artikel 10:3 onder 2b Algemene wet bestuursrecht, omdat het besluit onbevoegd genomen is.

Overige (niet-natuurgerelateerde) gronden

16. Voor de mest op- en overslag is volgens bezwaarmaker geen milieuvergunning verleend. Aan de pellets zijn geen kwaliteitseisen gesteld en de geur is niet gemeten en vergund.
17. Mestoverslag vindt volgens bezwaarmaker plaats in de openlucht. Dit gaat gepaard met stofwolken en deze stoffen vormen een bedreigen voor de gezondheid.
18. De dochter van bezwaarmaker heeft een kwetsbare gezondheid. Haar immuunsysteem reageert extreem met koorts. Dit wordt getriggerd nadat mest uit de opslag werd gereden in de openlucht. Haar dochter is onderzocht door het Erasmus Medisch Centrum, waaruit volgens bezwaarmaker bleek dat de koortsreacties verband houden met omgevingsfactoren.
19. Studies tonen volgens bezwaarmaker aan dat pluimveemest endotoxinen kan bevatten. Koorts als gevolg van endotoxinen ontstaat doordat het immuunsysteem heftig reageert. De mest op- en overslag is volgens bezwaarmaker niet vergund, net zoals de verspreiding van aerosolen en edotoxinen. Dit vormt een aanzienlijke dreiging voor het welzijn van haar dochter.
20. Er zijn volgens bezwaarmaker geen eisen gesteld aan de kwaliteit van de pellets in Omgevingsvergunning Z2023-000385. Hierdoor kan niet worden uitgesloten dat er kankerverwekkende stoffen worden uitgesloten.
21. Het gewijzigde project is volgens bezwaarmaker de bronlocatie van de vogelgriep 2023 en 2024. Hygiëne-eisen, BBT, geuruitstoot, mestdroogtunnel, mest- op en overslag, kwaliteit pellets en luchtkwaliteit zijn volgens bezwaarmaker geen onderdeel van de huidige Omgevingsvergunning Z2023-000385 voor het actualiseren van de vergunnings situatie (milieu) 29-7-2024.
22. Er wordt volgens bezwaarmaker voorbijgegaan aan dierenwelzijn en de Wet dieren.
23. Er wordt volgens bezwaarmaker voorbijgegaan aan het milieu, terwijl dit van belang is vanwege essentiële hulpbronnen zoals schoon water, lucht en grondstoffen die we nodig hebben om te overleven.
24. Er wordt volgens bezwaarmaker voorbijgegaan aan gezondheid, terwijl dit een fundamenteel recht is.

Datum

7 maart 2025

Zaaknummer

2025-000017/

2025-000018

Blad

4 van 6

Onze reactie op de gronden van bezwaar

In reactie op de gronden in bezwaar zullen wij hieronder puntsgewijs een reactie geven.

Ad. 1, 2, 3, 4 en 5

Bezwaarmaker miskent dat sprake is van een onherroepelijke, vigerende natuurvergunning uit 2012, hetgeen wij ook in ons handhavingsbesluit hebben gemotiveerd. Bezwaarmaker is van mening dat de natuurvergunning een verkeerde referentiedatum bevat en is vervallen doordat het project significant gewijzigd is. Wat hier ook van zij, het bedrijf beschikt over een onherroepelijke natuurvergunning (zaaknummer 2012-011154, processtuk 54 van het procesdossier). Zelfs als daar al een gebrek aan zou kleven (hetgeen in voorliggende handhavingsprocedure niet ter beoordeling staat) dan volgt uit de uitspraak van de Afdeling van 18 december 2024 (ECLI:NL:RVS:2024:4923, r.o. 18.5) dat er desondanks in beginsel geen nieuwe beoordelingsverplichting bestaat.

Ad. 6

In voorliggende handhavingsprocedure is aan de orde of sprake is van een overtreding en er daarom handhavend opgetreden dient te worden. Het gaat hierbij niet om de vraag of inzet van de referentiesituatie direct nodig is om natuur te behouden en te herstellen en verslechtering te voorkomen. Het betreft immers geen vergunningaanvraag of intrekkingverzoek. Zoals gemotiveerd in ons handhavingsbesluit, is er geen sprake van een overtreding, waardoor wij niet bevoegd zijn om handhavend op te treden.

Ad. 7 en 8

Het bedrijf is niet geheel ongewijzigd in bedrijf ten opzichte van de natuurvergunning van 2012. Op 10 december 2024 hebben wij een vergunningaanvraag van 22 februari 2024 positief geweigerd (zaaknummer 2024-003200, processtuk 49), omdat we hebben vastgesteld dat de aangevraagde wijzigingen niet leiden tot toename in deposities op de relevante Natura 2000-gebieden. Het college ziet niet in dat in deze positief geweigerde aanvraag grondslag gevonden kan worden tot handhavend optreden. De uitspraken van 18 december 2024 (ECLI:NL:RVS:2024:4923 en ECLI:NL:RVS:2024:4909) van de Afdeling maken dit niet anders.

De Afdeling geeft daarin aan dat activiteiten die fysiek zijn gestart tussen 1 januari 2020 en 1 januari 2025 én waarvoor op grond van de voorheen geldende rechtspraak over intern salderen geen vergunning nodig was, een overgangperiode van vijf jaar (tot 1 januari 2030) geldt waarin het bevoegd gezag niet met een last onder bestuursdwang of last onder dwangsom kan optreden tegen de voortzetting van die activiteit zonder natuurvergunning (ECLI:NL:RVS:2024:4923, r.o. 24.4).

Uit contact met de adviseur van de pluimveehouderij aan de Poolseweg 14 te Putten volgt dat de veehouderij onder deze overgangperiode valt. Ten opzichte van de onherroepelijke referentievergunning uit 2012 zijn de volgende aangevraagde wijzigingen reeds gerealiseerd: de wijziging in luchttoevoer, de biomassagestookte verwarmingsinstallatie en opslagsilo. Meest recent is in 2022 de biomassagestookte verwarmingsinstallatie gerealiseerd. Wij kunnen ten aanzien van de wijzigingen dus niet handhavend optreden.

Datum

7 maart 2025

Zaaknummer

2025-000017/

2025-000018

Blad

5 van 6

Ad. 9

Een natuurvergunning vergunt een project, niet een bepaalde emissie. Daarbij verwijzen wij allereerst op een uitspraak van de Afdeling van 1 juli 2020 (ECLI:NL:RVS:2020:1528). In overweging 5.2 van deze uitspraak, overweegt de Afdeling dat bij het verlenen van een natuurvergunning niet een bepaalde emissie of depositie wordt vergund, maar bepaalde activiteiten. In een uitspraak van 4 oktober 2023, expliciteert de Afdeling nog eens dat in een vergunning weliswaar een depositie in mol/kg wordt weergegeven, maar dat dit nog geen begrenzing inhoudt van de toegestane activiteiten (ECLI:NL:RVS:2023:3694, overweging 6.2).

Ad. 10, 11 en 12

Bezwaarmaker heeft niet nader geconcretiseerd op welke wijze dit significant negatieve effecten veroorzaakt (ten opzichte van de referentiesituatie) voor het nabijgelegen Natura 2000-gebied. Zoals gemotiveerd heeft het project geen significante effecten ten opzichte van de referentiesituatie. Dit volgt tevens uit de positieve weigering van 10 december 2024.

Ad. 13

Volgens bezwaarmaker heeft ons College verzuimd advies te vragen aan de GGD, gemeente Putten en het rijk. Er is niet in samenhang besloten, terwijl de Omgevingswet dat op grond van artikel 2.1 Ow vereist. Ten aanzien hiervan overwegen wij dat artikel 2.1 Ow niet gaat over afstemming met relevante besturen. Voor zover bezwaarmaker doelt op artikel 2.2 Ow, is hierin een algemene afstemmingsinstructie gelegen om indien nodig af te stemmen met andere besturen gelet op hun taken en bevoegdheden. Er is in deze casus niet gebleken dat afstemming met andere bestuursorganen nodig was.

Ad. 14

Er zijn volgens bezwaarmaker alternatieve locaties beschikbaar in Ede door stoppende boeren. Zoals reeds gemotiveerd hebben we vastgesteld dat de aangevraagde wijzigingen niet leiden tot toename in deposities op de relevante Natura 2000-gebieden en dat wij niet handhavend kunnen optreden. Het zoeken naar een alternatieve locatie is daarom niet aan de orde.

Ad. 15

Er is volgens bezwaarmaker strijd met artikel 10:3 onder 2b Algemene wet bestuursrecht, omdat het besluit onbevoegd genomen is. Ten aanzien hiervan overwegen wij dat onvoldoende gemotiveerd is waarom het besluit onbevoegd genomen is in het licht van dit artikel, waardoor wij hieraan voorbijgaan.

Ad 16 tot en met 24

Een groot deel van de gronden betreft aspecten van gezondheid, milieu en dierenwelzijn. Deze gronden zien daarmee niet op het in het geding zijnde natuurbelang, wat maakt dat deze gronden geen nadere bespreking behoeven.

Datum

7 maart 2025

Zaaknummer

2025-000017/

2025-000018

Blad

6 van 6

Conclusie en tot slot

Gedeputeerde Staten verzoeken uw Commissie te adviseren het bezwaarschrift ongegrond te verklaren. Voor een vergoeding van de gemaakte kosten in bezwaar, bestaat geen aanleiding.

Met vriendelijke groet,
namens Gedeputeerde Staten van Gelderland,

5.1.2e

Caroline van Halteren
Teammanager Handhaving

Provincie Gelderland
T.a.v. de Commissie Rechtsbescherming
Postbus 9090
6800 GX ARNHEM

Datum

7 maart 2025

Zaaknummer

2025-000017 en
2025-000018

Onderwerp

Schriftelijk commentaar bezwaar

Inlichtingen bij

Provincieloket
026 359 99 99
post@gelderland.nl

Blad

1 van 6

Geachte,

Hierbij ontvangt u van het College van Gedeputeerde Staten van de provincie Gelderland (hierna: 'het College') het schriftelijk commentaar op het door 5.1.2 5.1.2e ingediende bezwaarschrift van 1 januari 2025. Het bezwaarschrift is gericht tegen onze besluiten van 27 november 2024, waarbij het College heeft besloten om het handhavingsverzoek (zaaknummers 2024-008003 en 2024-010531) op grond van de Omgevingswet (hierna: 'Ow') locatie Poolseweg 14 te Putten van 6 juni 2024 af te wijzen (zie processtuk 35).

Ontvankelijkheid van het bezwaarschrift

Het bezwaarschrift is tijdig ingediend en hiermee ontvankelijk.

De gronden van bezwaar

Bezwaargronden van 8 januari 2025:

Natuurgerelateerde gronden:

1. Bezwaarmaker geeft aan dat in het bestreden besluit wordt uitgegaan van concreet zicht op legalisatie op grond van de Logtsebaan-uitspraak. Na de uitspraken van Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van state (hierna: 'Afdeling') van 18 december 2024 is er volgens bezwaarmaker geen zicht op legalisatie op grond van de Logtsebaan-uitspraak. Er is nimmer een passende beoordeling gedaan voor het huidige project, op de referentiedata was er geen milieuvergunning voor het huidige project, de kritische depositiewaarde is overschreden in de omliggende Natura 2000 en de rechtbank Midden-Nederland heeft vastgesteld dat een concreet natuurherstelplan in Nederland ontbreekt. Daarmee kan volgens bezwaarmaker niet gegarandeerd worden dat er geen schade aan Natura 2000 wordt toegebracht ten gevolge van het gewijzigde project en is handhavend optreden vereist.

Markt 11 | 6811 CG Arnhem
Postbus 9090 | 6800 GX Arnhem

026 359 99 99
post@gelderland.nl
www.gelderland.nl

BNG Bank Den Haag
NL74BNGH0285010824
BIC-code BNG Bank: BNGHNL2G

Btw-nummer: NL001825100.B03
KvK-nummer: 51468751

 provincie
Gelderland

Datum

7 maart 2025

Zaaknummer

2025-000017/

2025-000018

Blad

2 van 6

2. Op grond van de Aeries-berekeningen is volgens bezwaarmaker sprake van een significant nadelig effect. Omdat de oude vergunning niet ingezet kan worden omdat er geen concrete natuurherstelmaatregelen genomen zijn, moet in de voortoets geconcludeerd worden dat een passende beoordeling gedaan moet worden. Er wordt niet voldaan aan het additionaliteitsvereiste. Er is daarom volgens bezwaarmaker een natuurvergunning vereist.
3. Er was volgens bezwaarmaker geen milieutoestemming voor het gewijzigde project van voor of op de referentiedatum. De oude natuurvergunning (2012-011154) bevat volgens bezwaarmaker een verkeerde referentiedatum. De natuurvergunning (2012-011154) is vervallen omdat het project significant is gewijzigd. Intern salderen is niet mogelijk, gezien het stroomschema van de Afdeling bij de uitspraken van 18 december 2024. Dit heeft volgens bezwaarmaker tot gevolg dat geen natuurvergunning voor het gewijzigde project kan worden verstrekt. Daarmee is legalisatie van het gewijzigde project uitgesloten.
4. De beoordeling die ten grondslag ligt aan natuurvergunning 2012-011154, de beoordeling die ten grondslag ligt aan Besluit vergunningaanvraag intern salderen d.d. 10 december 2024 DSO nummer 2024022601537 zaaknummer 2024-003200, de besluiten van de gemeente Putten alsmede de beoordeling die ten grondslag ligt aan het bestreden besluit, voldoen volgens bezwaarmaker niet aan artikel 6, derde lid, van de Hrl.
5. Uit het AquaPri-arrest volgt volgens bezwaarmaker dat als een vergunning is afgegeven voor een project na een beoordeling die niet voldeed aan artikel 6, derde lid, Hrl, die schending ongedaan moet worden gemaakt.
6. Uit de beoordelingen van de Ecologische Autoriteit en uit onderzoeksrapporten van het RIVM en het Centraal Planbureau blijkt volgens bezwaarmaker dat de inzet van de referentiesituatie direct nodig is om natuur te behouden en te herstellen en verslechtering te voorkomen;
7. Uit de verschilberekening, controlerapport 2 augustus 2023 omgevingsdienst, weigering handhaving omgevingsdienst van 11 november 2024, nummer 12421 en omgevingsvergunning Poolseweg 14 W14/281 voor het realiseren van een mestcontainerloods en een droogzolder (2015) blijkt volgens bezwaarmaker dat sprake is van een ander project.
8. Uit vergunning 2012-011154 blijkt volgens bezwaarmaker dat deze vergunning niet is verleend voor het huidige project. De activiteit heeft daardoor niet onafgebroken plaats mogen vinden. Het gaat om de gewijzigde voortzetting van een project dat sinds 2015 niet plaats mocht vinden door het toevoegen van een mestdroogtunnel, waardoor niet langer sprake is van voortzetting van één-en-hetzelfde project maar van een nieuw project dat op grond van artikel 6, derde lid, van de Hrl vergunningplichtig is. Op grond van ECLI:NL:RVS:2024:4923 geldt de vergunningplicht voor het gehele project na wijziging inclusief het ongewijzigde deel.
9. De emissie van andere stoffen die vrijkomen maken volgens bezwaarmaker geen deel uit van het vergunde project. Uit mestopslag komt naast ammoniak in ieder geval methaan, stikstofdioxide, waterstofsulfide en kooldioxide vrij. Dit zijn andere stoffen dan in 2012 vergund.
10. Volgens bezwaarmaker beïnvloeden aerosolen en endotoxinen de natuur door lucht- en bodemvervuiling.

Datum

7 maart 2025

Zaaknummer

2025-000017/

2025-000018

Blad

3 van 6

11. Binnen 250 meter van de pluimveehouderij zijn de concentraties van fijnstof, aerosolen, endotoxinen en markers voor veegerelateerde v-MRSA bacterie volgens bezwaarmaker veel hoger. V-MSRA kan leiden tot verstoring van microbiële gemeenschappen en verspreiding van antibioticaresistentie. Dit kan de bodemgezondheid, aquatische ecosystemen en wilde dieren beïnvloeden.
12. Ten opzichte van de referentiesituatie is er volgens bezwaarmaker aanmerkelijk negatief effect en schade ontstaan en dreigt er verdere schade te ontstaan aan soorten en habitats die vallen onder de werking van de milieuaansprakelijkheid ten gevolge van het project waartegen niet opgetreden wordt.
13. Volgens bezwaarmaker heeft ons College verzuimd advies te vragen aan de GGD, gemeente Putten en het rijk. Er is niet in samenhang besloten, terwijl de Ow dat vereist (artikel 2).
14. Er zijn volgens bezwaarmaker alternatieve locaties beschikbaar in Ede door stoppende boeren.
15. Er is volgens bezwaarmaker strijd met artikel 10:3 onder 2b Algemene wet bestuursrecht, omdat het besluit onbevoegd genomen is.

Overige (niet-natuurgerelateerde) gronden

16. Voor de mest op- en overslag is volgens bezwaarmaker geen milieuvergunning verleend. Aan de pellets zijn geen kwaliteitseisen gesteld en de geur is niet gemeten en vergund.
17. Mestoverslag vindt volgens bezwaarmaker plaats in de openlucht. Dit gaat gepaard met stofwolken en deze stoffen vormen een bedreigen voor de gezondheid.
18. De dochter van bezwaarmaker heeft een kwetsbare gezondheid. Haar immuunsysteem reageert extreem met koorts. Dit wordt getriggerd nadat mest uit de opslag werd gereden in de openlucht. Haar dochter is onderzocht door het Erasmus Medisch Centrum, waaruit volgens bezwaarmaker bleek dat de koortsreacties verband houden met omgevingsfactoren.
19. Studies tonen volgens bezwaarmaker aan dat pluimveemest endotoxinen kan bevatten. Koorts als gevolg van endotoxinen ontstaat doordat het immuunsysteem heftig reageert. De mest op- en overslag is volgens bezwaarmaker niet vergund, net zoals de verspreiding van aerosolen en edotoxinen. Dit vormt een aanzienlijke dreiging voor het welzijn van haar dochter.
20. Er zijn volgens bezwaarmaker geen eisen gesteld aan de kwaliteit van de pellets in Omgevingsvergunning Z2023-000385. Hierdoor kan niet worden uitgesloten dat er kankerverwekkende stoffen worden uitgesloten.
21. Het gewijzigde project is volgens bezwaarmaker de bronlocatie van de vogelgriep 2023 en 2024. Hygiëne-eisen, BBT, geuruitstoot, mestdroogtunnel, mest- op en overslag, kwaliteit pellets en luchtkwaliteit zijn volgens bezwaarmaker geen onderdeel van de huidige Omgevingsvergunning Z2023-000385 voor het actualiseren van de vergunnings situatie (milieu) 29-7-2024.
22. Er wordt volgens bezwaarmaker voorbijgegaan aan dierenwelzijn en de Wet dieren.
23. Er wordt volgens bezwaarmaker voorbijgegaan aan het milieu, terwijl dit van belang is vanwege essentiële hulpbronnen zoals schoon water, lucht en grondstoffen die we nodig hebben om te overleven.
24. Er wordt volgens bezwaarmaker voorbijgegaan aan gezondheid, terwijl dit een fundamenteel recht is.

Datum

7 maart 2025

Zaaknummer

2025-000017/

2025-000018

Blad

4 van 6

Onze reactie op de gronden van bezwaar

In reactie op de gronden in bezwaar zullen wij hieronder puntsgewijs een reactie geven.

Ad. 1, 2, 3, 4 en 5

Bezwaarmaker miskent dat sprake is van een onherroepelijke, vigerende natuurvergunning uit 2012, hetgeen wij ook in ons handhavingsbesluit hebben gemotiveerd. Bezwaarmaker is van mening dat de natuurvergunning een verkeerde referentiedatum bevat en is vervallen doordat het project significant gewijzigd is. Wat hier ook van zij, het bedrijf beschikt over een onherroepelijke natuurvergunning (zaaknummer 2012-011154, processtuk 54 van het procesdossier). Zelfs als daar al een gebrek aan zou kleven (hetgeen in voorliggende handhavingsprocedure niet ter beoordeling staat) dan volgt uit de uitspraak van de Afdeling van 18 december 2024 (ECLI:NL:RVS:2024:4923, r.o. 18.5) dat er desondanks in beginsel geen nieuwe beoordelingsverplichting bestaat.

Ad. 6

In voorliggende handhavingsprocedure is aan de orde of sprake is van een overtreding en er daarom handhavend opgetreden dient te worden. Het gaat hierbij niet om de vraag of inzet van de referentiesituatie direct nodig is om natuur te behouden en te herstellen en verslechtering te voorkomen. Het betreft immers geen vergunningaanvraag of intrekkingverzoek. Zoals gemotiveerd in ons handhavingsbesluit, is er geen sprake van een overtreding, waardoor wij niet bevoegd zijn om handhavend op te treden.

Ad. 7 en 8

Het bedrijf is niet geheel ongewijzigd in bedrijf ten opzichte van de natuurvergunning van 2012. Op 10 december 2024 hebben wij een vergunningaanvraag van 22 februari 2024 positief geweigerd (zaaknummer 2024-003200, processtuk 49), omdat we hebben vastgesteld dat de aangevraagde wijzigingen niet leiden tot toename in deposities op de relevante Natura 2000-gebieden. Het college ziet niet in dat in deze positief geweigerde aanvraag grondslag gevonden kan worden tot handhavend optreden. De uitspraken van 18 december 2024 (ECLI:NL:RVS:2024:4923 en ECLI:NL:RVS:2024:4909) van de Afdeling maken dit niet anders.

De Afdeling geeft daarin aan dat activiteiten die fysiek zijn gestart tussen 1 januari 2020 en 1 januari 2025 én waarvoor op grond van de voorheen geldende rechtspraak over intern salderen geen vergunning nodig was, een overgangperiode van vijf jaar (tot 1 januari 2030) geldt waarin het bevoegd gezag niet met een last onder bestuursdwang of last onder dwangsom kan optreden tegen de voortzetting van die activiteit zonder natuurvergunning (ECLI:NL:RVS:2024:4923, r.o. 24.4).

Uit contact met de adviseur van de pluimveehouderij aan de Poolseweg 14 te Putten volgt dat de veehouderij onder deze overgangperiode valt. Ten opzichte van de onherroepelijke referentievergunning uit 2012 zijn de volgende aangevraagde wijzigingen reeds gerealiseerd: de wijziging in luchttoevoer, de biomassagestookte verwarmingsinstallatie en opslagsilo. Meest recent is in 2022 de biomassagestookte verwarmingsinstallatie gerealiseerd. Wij kunnen ten aanzien van de wijzigingen dus niet handhavend optreden.

Datum

7 maart 2025

Zaaknummer

2025-000017/

2025-000018

Blad

5 van 6

Ad. 9

Een natuurvergunning vergunt een project, niet een bepaalde emissie. Daarbij verwijzen wij allereerst op een uitspraak van de Afdeling van 1 juli 2020 (ECLI:NL:RVS:2020:1528). In overweging 5.2 van deze uitspraak, overweegt de Afdeling dat bij het verlenen van een natuurvergunning niet een bepaalde emissie of depositie wordt vergund, maar bepaalde activiteiten. In een uitspraak van 4 oktober 2023, expliciteert de Afdeling nog eens dat in een vergunning weliswaar een depositie in mol/kg wordt weergegeven, maar dat dit nog geen begrenzing inhoudt van de toegestane activiteiten (ECLI:NL:RVS:2023:3694, overweging 6.2).

Ad. 10, 11 en 12

Bezwaarmaker heeft niet nader geconcretiseerd op welke wijze dit significant negatieve effecten veroorzaakt (ten opzichte van de referentiesituatie) voor het nabijgelegen Natura 2000-gebied. Zoals gemotiveerd heeft het project geen significante effecten ten opzichte van de referentiesituatie. Dit volgt tevens uit de positieve weigering van 10 december 2024.

Ad. 13

Volgens bezwaarmaker heeft ons College verzuimd advies te vragen aan de GGD, gemeente Putten en het rijk. Er is niet in samenhang besloten, terwijl de Omgevingswet dat op grond van artikel 2.1 Ow vereist. Ten aanzien hiervan overwegen wij dat artikel 2.1 Ow niet gaat over afstemming met relevante besturen. Voor zover bezwaarmaker doelt op artikel 2.2 Ow, is hierin een algemene afstemmingsinstructie gelegen om indien nodig af te stemmen met andere besturen gelet op hun taken en bevoegdheden. Er is in deze casus niet gebleken dat afstemming met andere bestuursorganen nodig was.

Ad. 14

Er zijn volgens bezwaarmaker alternatieve locaties beschikbaar in Ede door stoppende boeren. Zoals reeds gemotiveerd hebben we vastgesteld dat de aangevraagde wijzigingen niet leiden tot toename in deposities op de relevante Natura 2000-gebieden en dat wij niet handhavend kunnen optreden. Het zoeken naar een alternatieve locatie is daarom niet aan de orde.

Ad. 15

Er is volgens bezwaarmaker strijd met artikel 10:3 onder 2b Algemene wet bestuursrecht, omdat het besluit onbevoegd genomen is. Ten aanzien hiervan overwegen wij dat onvoldoende gemotiveerd is waarom het besluit onbevoegd genomen is in het licht van dit artikel, waardoor wij hieraan voorbijgaan.

Ad 16 tot en met 24

Een groot deel van de gronden betreft aspecten van gezondheid, milieu en dierenwelzijn. Deze gronden zien daarmee niet op het in het geding zijnde natuurbelang, wat maakt dat deze gronden geen nadere bespreking behoeven.

Datum

7 maart 2025

Zaaknummer

2025-000017/

2025-000018

Blad

6 van 6

Conclusie en tot slot

Gedeputeerde Staten verzoeken uw Commissie te adviseren het bezwaarschrift ongegrond te verklaren. Voor een vergoeding van de gemaakte kosten in bezwaar, bestaat geen aanleiding.

Met vriendelijke groet,

namens Gedeputeerde Staten van Gelderland,

5.1.2e

Caroline van Halteren

Teammanager Handhaving